

PREZYDENT MIASTA KROSNA

**Informacja dotycząca
Polityki Gminy Miasto Krosno
w zakresie źródeł energii
odnawialnej**

Krosno, kwiecień 2016 r.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, takich jak energia wody, energia wiatru, energia promieniowania słonecznego, energia geotermalna lub energia z biomasy przyczynia się w znacznym stopniu do oszczędzania zasobów surowców energetycznych nieodnawialnych (węgla, ropy naftowej, gazu ziemnego) oraz przyczynia się do poprawy stanu środowiska poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powstających przy spalaniu paliw kopalnych.

Już w latach ubiegłych wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych było jednym z głównych celów postawionych przez Unię Europejskiej krajom członkowskim oraz krajom pretendującym do wejścia do Unii Europejskiej, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie zużycia energii pierwotnej. W świetle powyższego dokonano analizy możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Miasta Krosna takich jak:

- energia wodna
- energia wiatru
- energia promieniowania słonecznego
- energia geotermalna
- energia z paliw niekonwencjonalnych (biomasa, biogaz)
- ciepło otoczenia (energia czerpana przy pomocy pomp ciepła)

Po przeprowadzonej analizie możliwości wykorzystania poszczególnych rodzajów energii odnawialnej na terenie miasta, wykorzystanie energii wodnej, energii wiatru, energii geotermalnej ze względu na uwarunkowania geologiczne, techniczne i ekonomiczne jest mało prawdopodobne. Najbardziej uzasadnione ekonomiczne szczególnie dla małych instalacji (instalacje dla domów jednorodzinnych), ze względu na koszty inwestycji i uwarunkowania techniczne wydaje się wykorzystanie promieniowania słonecznego lub ciepła otoczenia (pompy ciepła). Wykorzystanie biogazu w warunkach Miasta Krosna jest możliwe tylko w obiektach przemysłowych takich jak składowisko odpadów i oczyszczalnia ścieków. W oczyszczalni miejskiej powstający w procesie oczyszczania ścieków biogaz jest wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła na potrzeby własne oczyszczalni oraz w nowoczesnej suszarni osadów ściekowych, która wykorzystuje również promieniowanie słoneczne. W kotłowni miejskiej wykorzystywana jest biomasa (zrębki drewna) do opalania bloku kogeneracyjnego (równoczesne wytwarzanie energii cieplnej i elektrycznej). Również na składowisku odpadów wykorzystywany jest biogaz z odgazowania zamkniętej części wysypiska do produkcji energii elektrycznej.

W związku z tymi uwarunkowaniami podjęto decyzje o promowaniu wśród mieszkańców wykorzystania energii słonecznej oraz ciepła otoczenia (pompy ciepła) dla małych instalacji domowych.

W celu zachęcenia mieszkańców do wykorzystania tego rodzaju energii odnawialnej na terenie Miasta Krosna, Rada Miasta Krosna uchwałą Nr XXXVI/651/08 z dnia 30 grudnia 2008r. przeznaczyła z środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kwotę w wysokości 50 000 zł na dotację dla osób fizycznych na budowę instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Rada Miasta Krosna uchwałą Nr XXXVIII/697/09 z dnia 27 lutego 2009r. uchwaliła regulamin przyznawania osobom fizycznym dotacji ze środków z środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zakup i montaż instalacji wykorzystującej energię odnawialną. Po uchwaleniu tego regulaminu rozpoczęto przyjmowanie wniosków do programu udzielania dotacji do odnawialnych źródeł energii dla instalacji, które zostały wykonane na terenie Miasta Krosna. Równocześnie powołana została Zarządzeniem Nr 548/09 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 29 czerwca 2009r. komisja do rozpatrywania wniosków.

W 2010 roku uległo zmianie Prawo Ochrony Środowiska i zostały zlikwidowane Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a wpływy z tytułu opłat i kar stanowią dochody powiatów i gmin. Została podjęta nowa uchwała Rady Miasta Krosna Nr LVI/1032/10 z dnia 26 lutego 2010r., przedłużająca dotacje na 2010 rok. Uchwała ta została zakwestionowana przez Regionalną Izbę Obrachunkową, jako niezgodna z aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi. Na uchwałę RIO stwierdzającej nieważność uchwały określającej regulamin udzielania dotacji dla osób fizycznych do instalacji wykorzystującej została przez Prezydenta Miasta Krosna wniesiona skarga do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie i po podtrzymaniu stanowiska przez RIO została wniesiona przez Gminę Krosno skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie. WSA w Rzeszowie wyrokiem z dnia 30 września 2010r. uchylił zaskarżoną uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej, na powyższy wyrok RIO nie wniosło odwołania. Jednocześnie z wejściem w życie z dniem 21 grudnia 2010r. ustawy z dnia 29 października 2010r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2010r. Nr 229, poz.1498) nastąpiła zmiana przepisów w zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, która umożliwia udzielanie dotacji dla osób fizycznych na zakup i montaż instalacji wykorzystującej energię odnawialną.

W związku z powyższym została podjęta nowa uchwała NR V/89/11 Rady Miasta Krosna z dnia 20 stycznia 2011r. w sprawie regulaminu przyznawania osobom fizycznym dotacji na zakup i montaż instalacji wykorzystujących energię odnawialną oraz została powołana komisja Zarządzeniem Nr 120/11 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 29 kwietnia 2011r. w sprawie powołania Komisji do przyznawania środków na zakup i montaż instalacji wykorzystujących energię odnawialną dla mieszkańców miasta Krosna.

Poniżej w tabeli zostały zestawione efekty prowadzonego programu udzielania dotacji do instalacji wykorzystującej odnawialne źródła energii.

Rok	Ilość udzielonych dotacji	Łączna kwota dotacji [zł]	Powierzchnia zamontowanych kolektorów [m ²]	Ilość uzyskanej energii rocznej [kWh]
2009	16	29 314	66	33 000
2011	34	66 970	204	102 000
2012	25	49 795	138	69 000
2013	27	53 900	141	70 500
2014	29	53 858	169	84 500
2015	6	10 260	32	16 000

Uwaga: 1 m² pow. kolektorów – ok. 500 kWh w ciągu roku.

Widoczny spadek ilości udzielonych dotacji w 2015r. wynika między innymi z zakończenia programu udzielania przez banki kredytów dla osób fizycznych do montażu kolektorów słonecznych z dofinansowaniem do 45% (program zakończony w 2014r.).

Wszystkie udzielone dotacje dotyczą instalacji kolektorów słonecznych (przeważają kolektory płaskie) o średniej powierzchni ok. 5 m² oraz pojemności zasobnika 300 litrów.

Zgodnie z zapisami umowy na udzielenie dotacji, osoba dotowana ma obowiązek utrzymania i eksploataowania sprawnej instalacji w ciągu 5 lat od daty podpisania umowy. Zgodnie z tym zapisem umowy, prowadzone są kontrole przez pracownika urzędu miasta przed upływem tego terminu w zakresie spełnienia tego warunku. W związku z upływem tego terminu dla dotacji udzielonych w pierwszym roku prowadzenia programu dotacji, zostały przeprowadzone kontrole spełnienia tego warunku dla wszystkich umów zawartych w 2009r.

Planowana do realizacji w najbliższym czasie polityka Miasta w zakresie odnawialnych źródeł energii w głównej mierze wynikać będzie z przyjętego przez Radę Miasta Krosna dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru obejmującego Miasto Krosno oraz Gminy: Jedlicze, Miejsce Piastowe, Chorkówka, Korczyzna, Wojaszówka i Krościenko Wyżne” , uchwalonego Uchwałą Nr XXI/438/16 z dnia 29 stycznia 2016 r. Dokument, ten wyznacza kierunki dla Miasta Krosna na lata 2015-2020, w zakresie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w obszarach związanych z użytkowaniem energii: w budownictwie, transporcie, energetyce, gospodarce odpadami i wodno-ściekowej. Niniejszy dokument został opracowany w celu przedstawienia koncepcji działań służących ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych (CO₂) w tym poprawie jakości powietrza na terenie Miasta i ograniczenia niskiej emisji poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcję zużycia energii finalnej i poprawy efektywności energetycznej. Działania przewidziane do realizacji przez gminę zostały zestawione w części poświęconej działaniom do realizacji. Wskazują one jakie środki powinno podjąć lub już podjęło miasto łącznie dla osiągnięcia zamierzonych celów. W części tej wskazano także jakich efektów, w postaci ograniczenia emisji CO₂ zmniejszenia

zużycia energii oraz zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, gmina może osiągnąć. Możliwość realizacji wskazanych w dokumencie działań będzie uzależniona od pozyskania zewnętrznych środków finansowych na ich realizację. Biorąc pod uwagę najbliższą perspektywę finansową UE na okres 2014-2020 w ramach, której znaczne środki mają być przewidziane na finansowanie zadań w zakresie efektywności energetycznej, miasto będzie podejmowało kroki mające na celu aplikowanie o ośrodki przeznaczone na ten cel. Obecnie prowadzone jest ogólne rozpoznanie tematu.

Nowelizacja ustawy Prawo energetyczne, która weszła w życie we wrześniu 2013 roku wprowadziła pojęcie mikroinstalacji. Pojęcie to zostało doprecyzowane ustawą z dnia 20.02.2015 o odnawialnych źródłach energii Dz. U. z 2015r. poz. 478. Zgodnie z definicją jest to odnawialne źródło energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW. Instalacje takie można podłączać do sieci elektroenergetycznej na specjalnych prawach w wypadku, kiedy jej właścicielem jest osoba fizyczna nie prowadząca działalności gospodarczej. Wyprodukowana energia elektryczna powinna w pierwszej kolejności być przeznaczona na potrzeby własne, a jej nadmiar sprzedawany do przedsiębiorstwa energetycznego, który ma obowiązek odkupu tej energii po stałej cenie. Zgodnie z ustawą o odnawialnych źródłach energii inwestorzy uruchamiający po 1 stycznia 2016 r swoje mikroinstalacje OZE będą mogli otrzymywać preferencyjne, stałe w 15-letnim okresie stawki za sprzedaż energii w ramach tzw systemu taryf gwarantowanych. Energie elektryczna z nowobudowanych instalacji odnawialnego źródła energii, od wytwórcy energii z mikroinstalacji do mocy do 3kW włącznie odkupuje obowiązkowo przedsiębiorstwo energetyczne po określonej stałej cenie jednostkowej, która w przypadku następujących rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii wynosi odpowiednio:

- hydroenergia – 0,75zł za 1kWh
- energia wiatru na lądzie – 0,75zł za 1kWh
- energia promieniowania słonecznego – 0,75zł za 1kWh.

Jednak nowy rząd przesunął wprowadzenie ustawy o pół roku.

Mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii znajdują się przy ul. Karłowicza 30 (instalacja fotowoltaiczna o mocy 1,9kWp) oraz przy ul. Długiej 123 (instalacja fotowoltaiczna 3,84kWp). W planach i uzgodnieniach są farmy fotowoltaiczne przy ul. Lotników i w dzielnicy Krościenko Niżne.

W związku z występującym przekroczeniem standardów jakości powietrza na terenie woj. Podkarpackiego, została uchwalony Programem Ochrony Powietrza dla strefy podkarpackiej (uchwała sejmiku województwa podkarpackiego

nr XXXIII/608/13 z dnia 29 kwietnia 2013r.) w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszony PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”. W oparciu o program dla Strefy podkarpackiej został opracowany „Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla miasta Krosna”, który określa zadania zmierzające do ograniczenia zanieczyszczeń powietrza powstającego w wyniku niskiej emisji. Program ten określa horyzonty czasowe działań do osiągnięcia poprawy jakości powietrza, które pozwolą na wyeliminowanie występujących przekroczeń norm zanieczyszczeń powietrza w zakresie pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo/a/pirenu. W programie tym zapisane są działania związane z wymianą kotłów węglowych na kotły gazowe, podłączenie do miejskiej sieci ciepłej wody, jak również montaż kolektorów słonecznych do podgrzewania ciepłej wody. Zapisy te są zgodne z dotychczasowym programem udzielania dotacji do kolektorów słonecznych.

Miasto Krosno złożyło wniosek na dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w ramach programu KAWKA. Program ten umożliwia uzyskanie dofinansowania do działań ograniczających powstawanie niskiej emisji. W ramach tego programu miasto prowadziło będzie edukację ekologiczną, wykona inwentaryzację źródeł niskiej emisji oraz zlikwidowana będzie kotłownia MPGK przy ul. Fredry. W ramach prowadzonej inwentaryzacji będą zbierane również informacje o chęci zainstalowania instalacji fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych. Dane te będą podstawą do określenia zainteresowania mieszkańców takimi instalacjami i będą stanowić bazę do ewentualnego uczestnictwa w programach uzyskania dotacji z środków zewnętrznych do montażu takich instalacji. Obecnie trwają uzgodnienia końcowe zapisów umowy z WFOŚiGW o dofinansowanie w ramach tego programu.

Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez instalacje kolektorów słonecznych na terenie miasta pozwoli na częściowe ograniczenie tych uciążliwych emisji. Działania te są również zgodne z Wojewódzkim Programem Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Podkarpackiego (uchwała Nr. XLIII/874/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z 14 lutego 2014r.).

Korzyści ekologiczne

Podstawową korzyścią ekologiczną prowadzonego programu dotacji jest stopniowe zmniejszanie zużycia paliw nieodnawialnych (gaz ziemny, węgiel) do podgrzewania wody na rzecz większego wykorzystania energii słonecznej czyli energii odnawialnej, co jednocześnie ogranicza emisje zanieczyszczeń do powietrza takich jak: pył, dwutlenek siarki, tlenki azotu, dwutlenek węgla oraz benzo(α)piren w przypadku spalania węgla. Efekty ekologiczne są widoczne w najbliższym otoczeniu

od uruchomionych instalacji w związku z niskimi kominami w budynkach mieszkalnych tzw. niska emisja.

Korzyści społeczne

Od czasu uruchomienia programu dotacji widoczne jest znaczne zainteresowanie budową instalacji solarnych na terenie miasta w nowych budynkach jak również w istniejących budynkach, co jest związane z możliwością stosunkowo łatwej przebudowy istniejącej już instalacji ciepłej wody użytkowej. Ważną korzyścią dla mieszkańców jest również znaczne obniżenie kosztów podgrzewania wody.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń widać duże zainteresowanie mieszkańców prowadzonym programem, widoczne jest to poprzez dużą ilość informacji udzielanych telefonicznie o warunkach udzielania dotacji oraz ilości składanych wniosków. Rezerwowana na 2016r. kwota w budżecie na ten cel w wysokości 20 000zł jest kwotą, która została przyjęta na podstawie wielkości udzielonych dotacji w roku ubiegłym.